

به نام خدا

حاکمیت بالینی

CLINICAL GOVERNANCE

لیلا هادی پور جهرمی

کارشناس ارشد مامایی، MPH بهداشت باروری

اداره سلامت مادران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

حاکمیت بالینی

**Patient &
public involvement**

Education & Training

Risk Management

Use of Information

**Clinical
Effectiveness**

Clinical Audit

**Staff & Staff
Management**

چشم انداز

تمام مادران، با هر وضعیتی از سلامتی و بیماری، در زمان های مناسب (پیش از بارداری، بارداری، حین زایمان و تا شش هفته پس از زایمان) به مراکز ارائه دهنده خدمات (اعم از بخش دولتی یا خصوصی) مراجعه و **خدمات اثر بخش و کارآمد** دریافت دارند. به نحوی که پس از طی این دوره دچار مرگ و عوارض نشده و در صورت ابتلا به هر مشکلی، درمان مناسب و موثر دریافت کنند و گذر از این دوران **خاطره ای خوش** برای آنها به جا گذارد.

اصول بی‌مارستان دوستدار مادر

❖ طبیعی بودن روند زایمان

❖ توانمند سازی مادر

❖ آزادی عمل و استقلال

❖ انجام مداخلات براساس اندی‌کاسیون های مشخص و نه به صورت روتین

❖ ارائه مداخلات ضروري در فوریت های مامایی

❖ مسئولیت پذیری

ده اقدام بی‌مارستان دوستدار مادر

ایجاد دسترسی به خدمات تخصصی
مامایی، ارتباط با سطوح بالاتر و
پائین تر بیمارستانی و سطوح خارج
بیمارستانی

امکان ارائه خدمات مراقبتی و
پاراکلینیکی در فوریت های
مامایی

ارائه مراقبتهای معمول دوران
بارداری، زایمان و پس از زایمان
بر اساس پروتکل های وزارت
بهداشت و شواهد علمی موجود
و کتب معتبر

حذف مداخلات غیر ضروری روتین

آموزش به کارکنان در مورد
روش های زایمان بی درد دارویی
و کاهش درد غیر دارویی

زایمان فیزیولوژیک با روشهای
کاهش درد

کلاسهای آمادگی برای زایمان

حضور همراه آموزش دیده

ارایه خدمات با توجه به باورها
و ارزش های مذهبی مادرو
رعایت حریم خصوصی مادر

اجرای ده اقدام بیمارستان
دوستدار کودک

PATIENT & PUBLIC INVOLVEMENT

مشارکت بی‌مار و جامعه

1. آموزش و آگاهی مادر
2. مشارکت مادر در تصمیم‌گیری‌ها
3. حقوق مادر
4. رضایتمندی مادر
5. مشارکت جامعه برای ارائه خدمات مطلوب

مشارکت بی‌مار و جامعه

حین بارداری

- برقراری کلاس‌های آمادگی برای زایمان و آموزش مادر در مورد فرآیند زایمان، **علائم خطر** و.....
- **آموزش** همسر و افراد تاثیر گذار بر تصمیم‌گیری مادر باردار
- برقراری **سیستم اطلاع‌رسانی** به مادر و خانواده در مورد شرایط و امکانات بیمارستان

مشارکت بی‌مار و جامعه

حین بستری

- برقراری سیستم اطلاع‌رسانی مستمر به خانواده در مورد شرایط مادر (مثلاً: نصب برد اطلاع‌رسانی)
- برقراری امکان حضور همراه آموزش دیده در کنار مادر در کلیه مراحل لیبر و زایمان و مطابق درخواست وی
- توجیه و آگاه‌سازی مادر قبل از انجام هر مداخله و توجه به خواست وی

مشارکت بی‌مار و جامعه

بعد زایمان و پس از ترخیص

- در نظر گرفتن فضای فیزیکی مجزا برای بستری بعد زایمان
- برقراری امکان ملاقات بعد زایمان در بخش
- سنجش رضایتمندی مادر به تفکیک بخش های بستری، تجزیه
- تحلیل نتایج و برنامه ریزی اصلاحی
- برقراری امکان ثبت تجارب مادران
- آموزش در مورد مراقبت از خود و نوزاد
- برقراری امکان مشاوره تلفنی بعد ترخیص
- برقراری امکان مراقبت و ویزیت در منزل در مورد مادران پرخطر

منشور حقوق بیمار در ایران

محور اول: دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.

محور دوم: اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

محور سوم: حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

محور چهارم: ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار و رعایت اصل رازداری باشد.

محور پنجم: دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات، حق بیمار است.

بخشنامه منشور حقوق مادر در اتاق لیبر و زایمان

- ✓ حریم خصوصی و پوشش مادر باردار در تمامی مراحل لیبر و زایمان رعایت میگردد.
- ✓ شیو و انماء بر اساس درخواست مادر انجام میگردد و از انجام روتین آن خودداری میشود.
- ✓ در صورت عدم تمایل مادر باردار به انجام معاینه واژینال توسط پزشک مرد، مطابق خواست وی عمل میگردد.
- ✓ هنگام انجام معاینات توسط پزشک مرد، پرسنل خانم در کنار مادر باردار حضور می یابد.
- ✓ در مواردی که مادر جزء گروه کم خطر تلقی میشود در طی مراحل لیبر به وی آزادی حرکت داده میشود.

بخشنامه منشور حقوق مادر در اتاق لیبر و زایمان

✓ در مواردی که مادر جزء گروه کم خطر تلقی طبق میل مادر به وی نوشیدنی سرد یا گرم و خوراک سبک داده میشود .

✓ همراه آموزش دیده در تمامی مراحل لیبر و زایمان، اجازه حضور در کنار مادر باردار را دارد

✓ جهت استفاده از روشهای داروئی جهت کاهش درد زایمان، پس از ارائه توضیحات در مورد مزایا و معایب آن، رضایت مادر جلب میگردد.

✓ از استفاده روتین از داروهای القاء کننده زایمان خودداری شده و استفاده فقط بر اساس اندیکاسیون و پس از ارائه توضیحات و کسب رضایت مادر انجام میگردد .

بخشنامه منشور حقوق مادر در اتاق لیبر و زایمان

- ✓ پس از ارائه توضیحات لازم در مورد انواع زایمان (طبیعی و سزارین) به مادر حق انتخاب داده میشود.
- ✓ انجام سزارین بر اساس اندیکاسیون می باشد.
- ✓ انجام اپی زیاتومی فقط بر اساس اندیکاسیون انجام میگردد و از انجام روتین آن خودداری میشود .
- ✓ بلافاصله پس از زایمان ،نوزاد در آغوش مادر قرار داده میشود.

آموزش نيروي انساني

ده اقدام بی‌مارستان دوستدار مادر

ایجاد دسترسی به خدمات تخصصی
مامایی، ارتباط با سطوح بالاتر و
پائین تر بیمارستانی و سطوح خارج
بیمارستانی

امکان ارائه خدمات مراقبتی و
پاراکلینیکی در فوریت های
مامایی

ارائه مراقبتهای معمول دوران
بارداری، زایمان و پس از زایمان
بر اساس پروتکل های وزارت
بهداشت و شواهد علمی موجود
و کتب معتبر

حذف مداخلات غیر ضروری روتین

آموزش به کارکنان در مورد
روش های زایمان بی درد دارویی
و کاهش درد غیر دارویی

زایمان فیزیولوژیک با روشهای
کاهش درد

کلاسهای آمادگی برای زایمان

حضور همراه آموزش دیده

ارایه خدمات با توجه به باورها
و ارزش های مذهبی مادرو
رعایت حریم خصوصی مادر

اجرای ده اقدام بیمارستان
دوستدار کودک

مدیریت کارکنان

اهمیت و نقش کارکنان در حاکمیت خدمات بالینی

اهمیت “مدیریت کارکنان” در حاکمیت خدمات بالینی

“مدیریت کارکنان”: یک نقش، یا یک وظیفه؟

تحصیلات دانشگاهی

آموزشهای موضوعی و دوره‌ای

تعیین ویژگیهای شغلی

مهارت و تجربه

نگرش، تعهد، اخلاقیات و تواناییهای شخصی

معارفه (اجتماعی کردن) کارکنان

آشنایی با محیط فیزیکی و انسانی

آشنایی با قوانین و مقررات، از جمله پرونده شغلی

آشنایی با روالهای جاری

آشنایی با ارزشهای حاکم در محیط کار

آشنایی با نقشها

آشنایی با هنجارها

توسعه شایستگی‌ها از طریق آموزش

تعیین نیازهای آموزشی هر شغل

تعیین نیازهای آموزشی هر فرد

اهمیت هماهنگی

طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی

ارزشیابی آموزشی

آموزش نیروی انسانی

- توسعه شایستگی‌ها در بستر حاکمیت خدمات بالینی با تمرکز بر “کیفیت” و “پاسخگویی”
- استفاده از راهکارهای قانونی برای افزایش انگیزه کارکنان برای شرکت در برنامه‌های آموزشی ، مثل در نظر گرفتن مزایای اداری
- در نظر گرفتن مشاغل جدید و پویایی مشاغل
ویژگیهای یک شغل ثابت و همیشگی نیست بنابر این نیاز به بازبینی و اصلاح مستمر ویژگیها است

برنامه ریزی برای آموزش

- ارائه ادواری برخی از موضوعات آموزشی اجباری است.
در مورد این موضوعات تصمیم بگیرید؛
- زمانهای مناسبی را برای آموزش اختصاص دهید؛
- فعالانه در مورد آموزش برنامه ریزی کنید؛
- نیازها و منابع آموزشی را مستمراً بازبینی و به روز کنید؛
- همواره در طراحی، اجرا و ارزشیابی آموزشها، اهداف حاکمیت خدمات بالینی را در نظر داشته باشید.

راهکار آموزشی

ساده ترین راهکار، تشویق به آموزش فردی از طرق :

- آموزش از بیمار
- آموزش فعالانه از خطاها و اشتباهات
- تشویق کارکنان به سوال کردن از ندانسته ها
- مشارکت کارکنان در تصمیم گیری ها
- به مشارکت گذاشتن اقدامات مثبت انجام شده
- ارتقای کار گروهی
- تشویق به آموزش مبتنی بر گروه

آموزش نیروی انسانی

- تشکیل بانک اطلاعاتی کارکنان شامل پرسنل آموزش دیده و تخصص هر ارائه دهنده خدمت و ...
- برگزاری دوره های آموزشی مبتنی بر نیاز و بر اساس علوم مبتنی بر شواهد
- مثلا: بررسی موردی مرگ مادری، زایمان فیزیولوژیک

آموزش نیروی انسانی

- استفاده صحیح از Skill Lab و برگزاری بازآموزی های مبتنی بر شبیه سازی
- برنامه ریزی برای آموزش کارکنان بر اساس PDP (Personal development plan)
- ارزیابی اثر بخشی آموزش ها

با تشکر از توجه شما عزیزان